

Valentin Papazian

Západočeská Univerzita V Plzni
Semestrální práce - HKUI

Kitov Anatoliy Ivanovich

1920-2005

17. ledna 2020

Kitov Anatolij Ivanovich je považován za jednoho z prvních sovětských kybernetiků. Snažil se o implementaci nových technologií. Narodil se 9. srpna 1920 ve městě Kuibyshev. Jeho otec se jmenoval Ivan Štěpanovič Kitov a během občanské války (1918-1920) sloužil v carské bílé armádě. Později se přestěhoval s manželkou a dětmi do Taškentu v Uzbekistánu. Zde nastoupil Kitov Anatolij Ivanovich na střední a poté na vysokou školu. Po třech měsících byl ale povolán k vojenské službě. Pro svůj talent byl umístěn do High Artillery School Leningrad. Když začala válka (1941), byl vyslán jako velitel dělostřelecké čety na jižní frontu. Po celé čtyři roky (do konce války) se každou volnou chvílí věnoval matematice.

Když skončila válka vstoupil na Artillery Engineering Academy v Moskvě. Zde měli studenti dobré podmínky pro získání všech potřebných znalostí. Díky tomu mohl Kitov zahájit vědecký výzkum, ještě před maturitou. Získal autorský certifikát SSSR za vymyšlení tkz. tryskového děla. V roce 1950 získal diplom a zlatou medaili. O dva roky později předložil disertační práci Programování pro balistické problémy raket dlouhého doletu a získal titul kandidát věd. A později se stal vojenským expertem v Moskevském vojensko-výzkumném institutu digitálních elektronických počítačů (SRIDEC).

Během šedesátých let byla kybernetika velmi kritizována masovými médii. Především ve vědeckém časopise Matematikové a Problémy filosofie. Přesto rychlý pokrok v technologiích objasnil všem, že kybernetické výzkumy by neměly být potlačovány, ale urychlovány.

V roce 1952 v Special Design Bureau (SDB-245) vedl Kitov projekt Strela, což měl být první sériově vyráběný počítač. Přečetl si knihu amerického vědce Norberta Wienera Cybernetics or Control and Communication in Animal and Machine. Tato kniha byla v SSSR oficiálně odmítnuta pro svůj rozpor s marxismem. Kitov ji získal z tajné knihovny SDB-245 a jako vědec ji důkladně nastudoval a došel k závěru, že kybernetika není buržoázní pseudověda, ale důležitá věda.

Na doporučení svého přítele se rozhodl napsat článek Základní rysy kybernetiky. Na publikaci pozval matematika S.Soboleva, který se stal spoluautorem článku. Toto dílo mělo veliký úspěch. V roce 1956 vydal knihu Digitální výpočetní stroje, první kniha o kybernetice v sovětském svazu. Tím se 'otevřely dveře' kybernetice. Bylo vydáno velké množství knih a publikací a objevily se nové univerzitní katedry a výzkumné ústavy.

Na podzim roku 1959 dostal nápad vytvořit jednotný automatizovaný kontrolní systém pro armádu i civilní ekonomiku. Po předložení byl však vyloučen z komunistické strany. To mohl být konec jakékoli vědecké nebo politické kariéry. On ale pokračoval ve své práci dál a získal další patent.

V letech 1965-1972 pracoval jako ředitel výpočetního střediska ministerstva radiotechniky. Kde vedl vývoj automatizovaného systému řízení (OMS). Tento systém byl vládními experty hodnocen velmi kladně.

Přesto opustil armádní službu a upnul svou pozornost k lékařství. Napsal knihy Medicína, Úvod do lékařské medicíny a později Lékařská kybernetika. Kitov zastupoval SSSR v mezinárodní organizaci MedINFO. Do lékařství vnášel spoustu inovativních myšlenek.

Kitov byl také známý, jako odborník na systémy vyhledávající informace a asociativní programování. Výsledky jeho výzkumů byly prezentovány v knize Programování ekonomických a manažerských problémů (1971).

A.I.Kitov přispěl také jako akademický učitel. Vedl a konzultoval diplomové a disertační práce vědců z SSSR, Vietnamu, Bulharska...

Svou vědeckou kariéru ukončil v roce 1980 a působil na Moskevském institutu národního hospodářství.

V roce 1997 odešel do důchodu. Zemřel 14. října 2005.